

אוצר חמד

גליון מיוחד מתורתו ומשנתו של
רבינו מרן פוסק הדור הגר"י זילברשטיין שליט"א
יו"ל ע"י מערכת 'דברי חמד' עבור קובץ 'אוצר הפרשה' – פר' ואתחנן תשפ"ה

'ויצא יצחק לשוח בשדה' ימי בין הזמנים במחיצת מרן רבינו שליט"א

[כפי שפורסם במגזין 'במה' ע"י נכדו חביבו הרה"ג ר' חיים מליץ שליט"א התמונות באדיבות: מערכת קול ברמה, מערכת דברי חמד]

היכן נוהג מרן שליט"א לומר תפילת הדרך ביציאתו מהעיר?

מרן שליט"א נוסע כבר עשרות בשנים, דבר יום ביומו, בין שלושה ערים בא"י. לתפילת הנץ נוסע מביתו ברמת גן לשכונת רמת אלחנן בב"ב, לאחר התפילה וקבלת הקהל נוסע מב"ב לכולל 'בית דוד' שבראשותו, בעיר חולון. אולם בנסיעות אלה אינו נוהג כלל לומר 'תפילת הדרך', מאחר וזה בתוך 'גוש-דן' וישנם בתי מגורים לאורך כל הדרך.

אולם כאשר נוסע מרן שליט"א לירושלים, וכגון כשנוסע לכותל המערבי במועדים, או לקבר חמיו מרן הגריש"א זצ"ל ביום היא"צ וכדו', נוהג לומר תפילת הדרך, בד"כ כשכבר רואה שיש רק שדות מכל הצדדים ואין כלל ערים ויישובים [בד"כ זה יוצא קצת לפני נתב"ג].

למעשה יש למרן שליט"א ספר מיוחד ששמו 'כנפי רוח', אותו חיבר לפני עשרות שנים, שם כתב את כל ההלכות הנוגעות למי שיוצא ונוסע בדרכים. הספר נדפס בסוף ספר 'אבני חפץ' שהו"ל בנו חביבו הגאון רבי אברהם יעקב זילברשטיין שליט"א, ראש כולל קצוה"ח.

האם אומר את תפילת הדרך ברכב, או יוצא לומר בעמידה או על דבר מאכל?

מרן שליט"א אומר תפילת הדרך בישיבה בתוך הרכב [באמרו שאין צריך לעצור בצד הדרך ולברכה בעמידה, בעיקר משום שיש חשש סכנה לעומדים בצידי הדרך, ואין להדר במקום פיקו"נ], אולם מבקש תמיד שיביאו לו את הכובע, וחובשו לראשו, לכבוד הברכה. וכמו שיודעים כל תלמידי מרן שליט"א שכן דרכו והנהגתו עשרות בשנים, שעל כל ברכה לובש הוא את כובעו, וגם כאשר היה שותה כוס מים או כוס תה באמצע שיעורו המפורסם ב'דברי שיר', היה חובש את כובעו לכבוד הברכה.

הנהגה קבועה וייחודית ישנה לרבינו, מאחר ותפילת הדרך אינה פותחת ב'ברוך', אלא רק מסתיימת ב'ברוך', לכן יש ענין להסמיך תפילת הדרך לברכה אחרת [כדין כל ברכה הסמוכה לחברתה, שאינה נפתחת במילה 'ברוך'].

ולכן נוהג רבינו כדברי השל"ה הקדוש (שמובא במגן אברהם סימן רל) שאינו מברך את ברכת 'אשר יצר' לאחר שהיה בבית הכסא קודם יציאתו, ורק ברכב עצמו מברך 'אשר יצר' ומיד לאחר מכן מברך 'תפילת הדרך', כשלאחר מכן נוהג רבינו לומר את כל הפסוקים הנאמרים לאחר תפילת הדרך, כגון 'ועקב הלך לדרכו וגו'', וכן את פרק 'ויהי נועם'.

האם יש איזו הנהגה מיוחדת אותה הוא נוהג בדרכים?

דרכו של מרן שליט"א, לאחר שגומר את תפילת הדרך, לדון ולפלפל עם מקורביו הנוסעים עמו בדרך, בהלכות תפילת הדרך. באמרו שזכות לימוד ועסק התורה בהלכות אלו, מגנא ומצלא, מכל פורענות שיכולה לבוא ח"ו בדרכים.

אחת השאלות המרתקות שדרכו של מרן שליט"א לדון בהם בנסיעותיו, היא לגבי אדם שלקח עמו פיקדון מעיר לעיר, ולא אמר תפילת הדרך, ואכן הפיקדון נגנב, האם הוא חייב לשלם או לא. דיש שהורו שיש בדבר 'פשיעה' מאחר ולא אמר 'תפילת הדרך', הרי שלא שמר כדרך השומרים [ראה מה שהרחבנו בכל זה בספר 'לשוח בשדה' (סימן יח, עמ' תקל)].

היכן נוהג מרן שליט"א לנוח מדי בין הזמנים?

במשך שנים רבות היה מרן שליט"א נוסע עם הרבנית תחי' לעיה"ק ירושלים תובב"א, לדירה שקטה בשכונת יוקרה (שנודבה ע"י נגיד ממקורביו), שם היה יושב והוגה על תלמודו באין מפריע. ואז היה גם נוסע לקברות הצדיקים בירושלים, ובפרט על ציונו של מרן הרב מטשעבין זצוק"ל, אשר מרן היה מקורב אליו בילדותו, ומרבה להגות ולעסוק בדברי תורתו.

אולם בשנים האחרונות, מאחר והדבר התפרסם, וגורם להפרעת מנוחתו של מרן, עקב אנשים הרבים הצובאים על דירת מנוחתו לשאלות, עיצות וברכות, אי לכך הפסיק מרן שליט"א לצאת, אלא נשאר בביתו, ולומד ביחידות שעות על גבי שעות, באומרו 'זה הראצ'ה האמיתי שלי, שאני יכול ללמוד בבית ללא הפרעה'.

באחת השנים, נסע מרן שליט"א באופן נדיר לעיר 'צפת', שם שהה כמה ימים ביחד עם תלמידו מקורבו הרב משה מיכאל צורן. שם ישב מרן והגה על תלמודו באין מפריע. ואף ניצל את הזמן ללכת באורח נדיר לבית הקברות של צפת, ולהפיל תחינה ובקשה על ציונים של גדולי ומצוקי ארץ הטמונים שם.

האם יש לימודים מיוחדים שמרן שליט"א לומד בימי בין הזמנים? קביעות מיוחדות?

בכל ימות השנה, מרן שליט"א משועבד לסדרי לימוד כולל 'בית דוד' בראשותו, כאשר בגיל זקנה ושיבה לאויט"א מרן מגיע דבר יום ביומו לכולל כאחד האברכים, ומטפס את כל הקומות ברגל עד חדר השוכן בראש הבניין הגבוה. שם יושב ולומד מדי בוקר עם החברותא הקבוע הרה"ג רבי מאיר דינר שליט"א את הסוגיות הנלמדות בכולל. כאשר בזמן זה מרן אינו מקבל קהל כלל וכלל, מלבד שאלות דחופות הגובלות בפיקוח נפש. אולם בימי בין הזמנים, או אז מתענג מרן שליט"א על מרחבי הש"ס והתלמוד, כאשר בד"כ דרכו לכתוב תשובות הלכתיות על מגוון שאלות שלא הספיק להשיב עליהם באמצע הזמן, וכן להתקדם בכתיבת ספריו ההלכתיים עליהם עמל ויגע מרן גם בזמנים אלו. בתקופה הנוכחית שוקד מרן שליט"א על כתיבת ספרו החדש 'כי אשמרה שבת', ובו חידושים והערות על הלכות שבת, ע"פ סדר המשנ"ב ח"ג.

כמו כן מקפיד מרן שליט"א ללמוד בכל יום מימי בין הזמנים עם נכדיו, כאשר בשעת בוקר מוקדמת, מתאספים כל נכדיו בביתו, ומרן שליט"א מוסר לפניהם שיעור תורני מרתק, או בסוגיות הנלמדות בישיבות, או בשאר הלכות הנוגעות למעשה, כגון בענייני המועדים ושאר ענייני דיומא. מרן מרבה לצטט על כך את דברי חז"ל (קידושין דף ל"ע"א) שכל המלמד את בן בנו תורה, כאילו קיבלה מהר סיני. וכך דרכו להמליץ לכל ההורים, בימי ביה"ז, כאשר הזמן פנוי יותר, להקדיש זמן מיוחד ללמוד עם הבנים והנכדים, ובכך להעניק להם מתיקות ועריבות התורה.

הוראות מיוחדות שמורה לימי בין הזמנים?

אחת ההוראות שמרן שליט"א חוזר ומעורר אותם מדי שנה בשנה, עקב נחיצות העניין, היא לגבי הורים המעוניינים לנסוע לבית הבראה לכמה ימים, ורוצים להשאיר את ילדיהם הגדולים לבדם בביתם (כאשר יש בבית בחורים או בחורות גדולות, שיכולות לשמור על הקטנים, כמובן).

דרכו של מרן שליט"א להתריע ולומר: 'דעו לכם, שבכך אתם מפקירים את הילדים לסכנות קשות וחמורות, ואין לך סכנה מוחשית יותר מאשר להשאיר את הילדים בגפם ללא השגחה גשמית ורוחנית. וגם אם יש צורך נחוץ לנסוע לנופש, שיפקידו על ילדיהם אנשים מבוגרים, כמו קרובי משפחה, שישגיחו על הפקדון היקר שניתן לנו'.

עוד מעורר מרן שליט"א, על אותם המטיילים במסלולי הליכה וכיו"ב בארץ ישראל, שמצוה גדולה יש להם להשליך את הפסולת לפח האשפה דווקא, ולא להשליכה בדרך, כדי שארץ ישראל תהיה יפה (יעוי' כתובות דף ק"ב ע"א). ובפרט שפעמים רבות הפסולת יכולה להביא מכשול ותקלה, והזורק דינו כחופר בור ברה"ר. וגם שבגללו אנשים יטרחו להרים ולנקות, ויש בזה משום מצוות 'ואהבת לרעך כמוך'. וביותר שע"ז מרגיל עצמו למידות לא טובות (עצלות, וחוסר נקיות).

הוראה נוספת עליה מרן שליט"א מקפיד בכל תוקף, היא בנוגע לאתרי נופש או אטרקציות הפתוחים רח"ל בשבת קודש, שדעת מרן כי איסור חמור ללכת לאותם מקומות, ולסייע לעוברי עבירה, ואיך אפשר לפרנס ולכלכל את אלה שנותנים 'סטירה' לאבינו שבשמים.

ופעם נשאל מרן שליט"א, לגבי מקום שמחלל שבת בכל ימות השנה, ורק בתקופת ימי 'בין הזמנים' הוא סוגר כדי למשוך אליו את שומרי התורה, והורה מרן שאסור לנסוע אליו בכל ימות השנה, ויש בזה משום מסייע לידי עוברי עבירה, ובפרט שאם יבואו לשם תלמידי ישיבה הרי יפשוט בעה"ב טלפיו ויכריזו 'כשר אני, וראיה שגם תלמידי ישיבה באים אלי'.

כמו כן הורה מרן שליט"א לגבי נסיעה למקום הסגור בשבת, אך לבעה"ב יש סניפים נוספים הפתוחים בשבת, שצריך לבדוק ולראות מדוע הוא סגר את הסניף, אם זה כתוצאה מרצונו לשמור על השבת, אולי יש מקום להקל, אך אם זה כדי לגרוף את הכסף הכשר של שומרי השבת, אין ללכת לשם. ובכל מקרה יש לשקול את הדברים עם הבקאים בזה, לפי הענין.

תורת חמד – מענייני הפרשה

כשהתלמידים יתקשו ללמוד את חשבונות התקופה, האם ידלגם

וְשִׁמְרָתָם וְעִשְׂיָתָם כִּי הוּא חֻמְתָּכֶם וּבִינְתָכֶם לְעִינֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֶת כָּל הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ רַק עִם חֻקֶּם וְנִבְּוֶה הַגָּדוֹל הַזֶּה (דברים ד, ו). הנה למדו מכאן חז"ל במסכת שבת (דף ע"ה ע"א) א"ר שמואל בר נחמני א"ר יוחנן מניין שמצוה על האדם לחשב תקופות ומזלות, שנאמר 'ושמרתם ועשיתם כי היא חממתכם ובינתכם לעיני העמים', איזו חכמה ובינה שהיא לעיני העמים הוי אומר זה חישוב תקופות ומזלות. ונשאלתי, באחד שאומר שיעור לרבים על סדר הש"ס, ויודע שתלמידיו יתקשו מאוד להבין את דברי הגמרא על תקופות ומזלות וחשבונות כיוצא בהם, האם ראוי לדלג ולעבור לדפים שיותר קל להסביר ולהבין.

והן אמנם היה מקום לדלגם שהרי נאמר באבות (פ"ג מ"ח): רבי אליעזר בן חסמא אומר, קנין ופתחי נידה הן הן גופי הלכות, תקופות וגמטריות פרפראות לחכמה. וביאר הכסף משנה (יסודי התורה פ"ד ה"א) דהכוונה היא לומר שאע"פ שתקופות וגמטריאות נושאים דברים מעולים מאד, אינם עיקרים אלא כמו פרפראות לחכמה התלמודית. וא"כ אולי עדיף ללמוד סוגיות שהם גופי תורה. אמנם כבר ביאר מו"ח מרן הגר"י ש'אלישיב זצוק"ל שכל זה שהתקופות הם פרפראות לחכמה, ואינם גוף התורה זה רק בחכמת התכונות, אבל כל

הדברים שהרמב"ם הביא בהלכות קידוש החודש, הלומד הלכות אלו מקיים מצות תלמוד תורה. ואם כן חשבונות התקופה המבוארים בגמרא, נעשים גופי הלכות ואין לדלג.

וכך אמר לי גיסי מרן הגר"ח קניבסקי זצוק"ל שלא ראוי לדלג על אף חלק שכתוב בגמרא. למרות שחושבים שלא מבינים, בכל זאת קצת מבין ואין לדלג על דברי חז"ל. יש להוסיף שיתכן שהדילוג על הדף, יש בכך בזיון לדף שמדלגים אותה.

[וכעין מה שמצינו בשו"ת השבות יעקב (ח"א סימן לז, הובא בבאר היטב או"ח סימן תרעג), שאדם שעסק בחנוכה בהדבקות נרות השעוה, ולפתע הביאו לו שמן זית - יעדיף להדליק את נרות השעוה, כדי לגמור את המצוה שבה התחיל. ואף שמצוה מן המובחר להדליק בשמן זית, מכל מקום אם יניח את נרות השעוה וידליק בשמן, יהיה בכך בזיון לנרות השעוה].

ויתכן שעדיף להתמקד דווקא בלימוד חשבונות אלו, שהרי גם מקיים מצות תלמוד תורה, וגם מקיים את המצוה של חישוב תקופות ומזלות, אמנם כבר ביאר מו"ח זצוק"ל, שטעם למצוה זו, שעל ידי החישוב הוא יכול לידע העתידות, אם תהיה שנה גשומה או שחונה, ואם יספרם נמצא מקדש שם שמים שיודעים אפילו דבר זה על ידי התורה, ואם אינו עוסק בזה, נמצא שמונע קידוש השם, ואם כן על ידי שיעורו של המגיד שיעור, ממילא לא יוכלו להגיע לידי בחינה זו של ידיעת העתידות, ולא יקיימו מצוה זו.

מעשה חמד – מהנעשה והנשמע בבית מרן שליט"א

דברי חיזוק והדרכה להורים לקראת ימי בין הזמנים

- תלמוד תורה 'בית דוד' שבעיר חולון, בנשיאותו של מרן רבינו שליט"א, לומדים ומתחנכים עשרות ילדי חמד השוקדים ופורחים בתלמודם, בניהולו המסור של המנהל הרב אברהם עובדיה שליט"א.

החיידר, ששוכן בתוך בניין הכולל של רבינו, זוכה לחסות בצל כנפיו של רבינו, וליהנות מאורו הגדול של רבינו, כאשר פעם בשבוע עולים ילדי הכיתות הגבוהות למבחן עיוני ומעמיק אצל רבינו, מבחן שמותיר על התלמידים חותם עמוק ושורשי לאורך שנים, של אהבת ומתיקות התורה.

בימים האחרונים, התבקש מרן שליט"א ממנהל החיידר לשאת דברי חיזוק והדרכה להורים התלמידים לקראת ימי בין הזמנים, רבינו הקדיש מזמנו היקר והעמוס בכולל, בין סדר לימוד אחד למשנהו, ובין תשובה הלכתית ופסיקה דחופה, להורות להורים היקרים את הדרך אשר ילכו בה.

להלן התמלול המלא מדברי החיזוק וההדרכה של רבינו:

"להורים הנכבדים והיקרים מאד, אני בוחן את הילדים כל שבוע, ואני רואה אותם שהם מתעלים משבוע לשבוע.

"דעו לכם, יש עליה, ויש ירידה. בין הזמנים זה המקום, שכל זמן קיץ עולים ועולים, ועכשיו יש בור גדול, שם נופלים, נופלים, נופלים. מתי זה? בבין הזמנים..."

"הבחורציק הולך להבראה ורואה דברים שלא צריך לראות, שומע דברים שלא צריך לשמוע, ופורק עול.

"אז ככה, כל השנה הולכים והולכים, ומגיע בין הזמנים נופלים ונופלים עד עמק שאול תחתית. ואדם יכול לאבד את כל מה שהוא רכש.

"אמרתי בזה לבקש את ההורים היקרים, דעו לכם יש לכם ילדים יוצאים מן הכלל, אני בוחן אותם ורואה הם פורחים, צריכים לראות בדווקא שלא ליפול.

"הוא יכול גם להתעלות, אצלי כשאני הייתי ילד, הזמן הכי טוב שלי היה בבין הזמנים, אני פנוי ויש לי את הזמן, והייתי לומד כל היום וכל הלילה, וב"ה זה הביא לי הרבה תועלת בבין הזמנים, בעיקר התעליתי בבין הזמנים.

"אני מציע להורים הנכבדים לעשות כדברי הרב [מנהל הת"ת] שליט"א, שהוא כ"כ רוצה שהילדים יצמחו, להשגיח בבין הזמנים לא רק שלא יפלו, אלא שיעלו ויתעלו. ולתת להם כל מה שביכולתכם, כדי שיעלו מעלה מעלה מעלה.

"הייתי מציע לכם הצעות, לתת להם ספרים שיש שם שאלות יפות, והם יראו את השאלות ושאלו את הרבנים מה להשיב על כך. למשל, איזה שאלות יפות יש? איזה שאלות יפות יש בספרים?",

מנהל הת"ת: 'בספר אחת שאלתי'?

מרן שליט"א בענוותנותו: 'לא, יגידו שאני דורש לעצמי... את הכל אני אגיד, חוץ מהספרים שלי, את זה אני לא אגיד. יש ספרים מאד נחמדים וחמודים... איך קוראים להם?

אחד הנוכחים: 'הבן איש חי, תורה לשמה'...

רבינו: 'בן איש חי, קלעת בדיוק...', תורה לשמה, כל יום ילד ילמד עם אבא שלו או עם מישוהו אחר, ואחר כך יגש לרב ויספר לו, את זה ראיתי בבן איש חי, מה הרב אומר על זה, ולהגיד לילד שאם אתה תצליח להוציא מהספרים האלה 20 שאלות, לתת לו פרס אלף שקל לדעתי, אלף שקל, אגורה אחת לא פחות. תראו ותצליחו בעזרת השם'.

מכתבו של רבינו לאיגוד בני הישיבות רמת אלחנן

- בימים אלה נערכת מגבית גדולה עבור ישיבת בין הזמנים 'חשוקי חמד' שע"י 'איגוד בני הישיבות' ברמת אלחנן, בנשיאותו ובהדרכתו הצמודה של מרן רבינו שליט"א, אשר כתב מכתב נלהב למען החזקת התורה:

"בס"ד, כ"ז תמוז תשפ"ה, לאחי ורעי היקרים. בימים אלו אשר אויבי ישראל מגלים רצונם וכוונותיהם וממש עומדים עלינו לכלותנו ה"י, אין לנו דרך אחרת חוץ מלחזק ולרומם את התורה בישראל, ולגרום לריבוי הלומדים, זוהי ההגנה היחידה אשר תעמוד לנו לזכות בימים הטרופים הללו.

בקהילתנו רמת אלחנן מתקיימת בס"ד ישיבת בין הזמנים הקרובה מאוד לליבי, המיועדת לבחורי החמד ולכל התלמידי חכמים הממלאים את בתי המדרשות, ומשמיעים קול לימוד נעים ומענג, תענוג עצום הוא לי להיכנס לבית מדרשנו בימי בין הזמנים ולראות את הת"ח שקועים בתלמודם, אשרי העם שככה לו, אין לך נחת רוח לפני הקב"ה כמו המראה העצום הזה.

כל מי ששותף בהחזקת ישיבת בין הזמנים, ומרבה לומדי תורה, יש לו את ההגנה הטובה ביותר בזמנים אלו, לו ולבני ביתו, והתורה עומדת להמליץ טוב עליו שיתברך בכל מה שצריך, בכל טוב ברוחניות ובגשמיות, ואף אני בל"נ אעתיר בעדם שיצליחו הם וצאצאיהם בכל מכל מכל".

דברי מרן הגר"י אברמסקי זצ"ל בנוגע לחילול שבת כדי להינצל מהגיוס

- לאחר שדברי קדשו של מרן שליט"א בענין דעת מורו ורבו מרן בעל 'חזון יחזקאל' זצ"ל (כפי ששמע ממנו תלמידו המובהק, רבינו שליט"א) לגבי חילול שבת כדי לברוח מגיוס לצבא עקב פיקו"נ רוחני, התפרסמו בכל העולם כולו, וגרמו לקידוש ש"ש גדול [לתמלול משאו המלא של רבינו, ראה בגליון 'בעניינא דיומא'].

בהוראת מרן שליט"א הננו להביא כאן לתועלת הרבים נוסח נוסף של דברי מרן הגר"י אברמסקי זצ"ל, כפי שכתב הגאון הגדול רבי אברהם יצחק קוק שליט"א, ראש ישיבת 'מאור התלמוד' בספרו 'למעלה למשכיל' (עמ' תסד), וכך הובא שם: "בשעה שעלתה שאלת גיוס בחורי הישיבות לצבא, עמדו גדולי ישראל מול כל העומדים כנגדם, ומרן הגר"י אברמסקי זצ"ל השתתף גם כן באסיפה, ואמר לאותו אחד האחראי מטעם המדינה (שכיום קרוי בפיהם "נשיא"), כי מובא במדרש איכה (ב, ד) שבזמן חורבן הבית היה את רבי אלעזר המודעי אשר התפלל כל יום על העיר ביתר שלא תחרב, ובר כוזיבא טעה בו וסבור היה כי רבי אלעזר משתף פעולה עם הרומאים, ומכיון שכך - הלך והרג אותו, ובאותו היום נפלה העיר.

ואמר לו מרן זצ"ל: האם אתה סבור שהעיר חרבה כעונש על כך שהרג את רבי אלעזר? לא ולא! הוא נהרג כדין משום שבר כוזיבא סבור היה שהוא רודף, ומשורת הדין היה עליו להורגו, וא"כ העיר לא נפלה כעונש על הריגתו.

סיבת נפילת העיר היא, כי לכל עיר ישנה חומה שמגינה עליה, והיה אם יפיל מאן דהו את החומה, אף אם יהיה זה בשוגג גמור, אם יבואו אויבים על העיר יכבשוה בנקל, כיון שאין לה חומה שתשמור עליה. תורתו ותפילותיו של רבי אלעזר המודעי היו כחומה של העיר ביתר! וברגע שפסקה זכותו - שוב לא הייתה חומה לעיר ומיד נפלה.

וכך היא גם ההנהגה בימינו אנו, מצד הטבע - ארץ ישראל היא מקום סכנה, וכיון שפיקוח נפש דוחה את כל התורה כולה - אסור ליהודי לגור בארץ. הסיבה שאנו כן חיים כאן בארץ, משום שיש בארץ ב"ה מרכז לומדי תורה ומקיימי התורה, והם מהווים הגנה וחומה מפני הסכנות האורבות לנו כאן. רק על זה אנו מסתמכים!

וביום שאתם תגידו שכאן בארץ אי אפשר להתמסר לתורה בשלמות - אוציא מכתב שאסור לשום יהודי לגור בארץ ישראל מפני פיקוח נפש, ומותר לחלל שבת בכדי לברוח מכאן, כי זה פיקוח נפש!

אותו ממונה מטעמם, שאלו: 'כבוד הרב, היכן כתוב הסיפור הזה', תיכף הוציא מרן מדרש איכה מכיסו והראה לו את הסיפור. אחד הגדולים אשר השתתפו באסיפה שאל לאחמ"כ את מרן זצ"ל, איך בדיוק היה בכיסו מדרש שיכול היה להראות לו בפנים, וענה לו כי חשב רבות מה יאמר ומה ידבר אל אותו אדם, וכיון שהיה בטוח ללא כל ספק שידברו הדברים לליבו ירצה לדעת היכן זה כתוב, ולכן הכין מראש את המדרש בכיס כדי שיוכל להראות לו.

כי אכן על פי דרך הטבע קיומנו כאן אינו מובן כלל, אולם כל סדר ההנהגה של כלל ישראל הוא ע"פ הארון נושא את נושאו. זה מצב ההנהגה של קודשא בריך הוא בכלל ישראל.

המפגש ההיסטורי בין רבינו לבין הגר"מ שכטר שליט"א

- בעצרת הענק שנערכה אמש באולמי 'סקויה' ביישוב 'מעלה החמישה' שליד ירושלים, בראשות מרנן ורבנן גדולי האדמו"רים שליט"א, הגיעו והשתתפו באופן נדיר מרן רבינו שליט"א, וכמו כן המשפיע הגה"צ רבי יעקב מאיר שכטר שליט"א, מגדולי רבני ומנהיגי 'ברסלב', אשר ישבו בסמיכות זה לזה, ואף נשאו נאומים חוצבי להבות אש במהלך העצרת. למרות הפרשי השנים, הגר"מ שכטר (בן 94 בלעה"ר), ורבינו (בן 91), למדו יחדיו באותו שיעור בישיבה לצעירים 'סלונים' בעיה"ק ירושלים, אצל כ"ק בעל ה'נתיבות שלום' מסלונים זצוק"ל.

באותם השנים האדמו"ר רבי שלום נח ברזובסקי זצ"ל רצה להקים ישיבה לצעירים, ולצורך כך לקח מכל הת"ת של ירושלים באותם הימים את המצויינים שבמצויינים, ועמם פתח את הישיבה. ביניהם נמנו הגר"מ שכטר, מרן רבינו שליט"א [שלמד אז בת"ת 'עץ חיים'], וכן מרן הגאון רבי משה הלברשטאם זצ"ל, והגה"צ רבי נפתלי צבי הלברשטאם מבאבוב זצ"ל (לימים האדמו"ר מבאבוב), ועוד.

הקשר העז ששרר בין רבינו להגר"מ שכטר בילדותם, היה מיוחד במינו, כאשר כבר משחר ילדותם היה ניכר עליהם כי עדיים לגדולות, ורבי יעקב מאיר ורבי יצחק עסקו ולמדו יחדיו בדברי תורה.

בהמשך השנים כל אחד המשיך את דרכו ומסלול חייו עד ששניהם צמחו והפכו לגדולי ישראל היושבים ראשונה במלכות. ומאז ועד עתה, חלפו כ 80 שנה, בהם לא נפגשו יחדיו.

אמש, כאשר נודע לרבינו כי ידידו ורעו משכבר הימים, הגר"מ שכטר צפוי להשתתף בעצרת החיזוק, התרגש מאד, ואמר שהיה רוצה להשיג 'פרי חדש' כדי לברך 'שהחינו' על השמחה הגדולה שיש לו, בראיית פני הגר"מ שכטר [בעודו מסביר, שאע"פ שכעת תשעת הימים, מ"מ אם זה 'מצוה עוברת', כבר פסק המשנ"ב שאפשר לברך שהחינו].

ואכן גם הגר"מ שכטר כששמע שידידו ורעו רבינו צפוי להשתתף בעצרת, התרגש מאד, ודיבר על כך ברכבו עם נכדיו ומשמשיו, שכבר שנים רבות לא זכה לפגוש את חברו הטוב, שצמח אף הוא לאחד מגדולי הדור.

ואכן, לקראת סוף העצרת, קמו שני גדולי התורה לצד האולם, ונתנו יד בחמימות זה לזה, כאשר היה ניכר על פניהם את גודל ההתרגשות והשמחה במפגש ההיסטורי לאחר 80 שנה.

רגע אדיר במיוחד היה, כאשר מפיו הקדוש של רבינו פרצה לפתע הברכה המרגשת, וזעק: 'ברוך אתה ה', אלו קינו מלך העולם, שהחינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה', כאשר כל הנוכחים עונים 'אמן', ודמעות בעיניהם.

גדולי התורה נפרדו זה מזה בברכות ואיחולים שיזכה כל אחד להאריך ימים ושנים על ממלכתו, מתוך בריות גופא ונהורא מעליא.

לאחר זמן קצר, כשיצאו שני גדולי התורה מהכינוס, ביקש הגר"מ שכטר מנכדו להמשיך ולשוחח עם ידיד נעוריו מרן שליט"א בטלפון, ואכן שיחת הטלפון נוצרה, כאשר רבינו היה ברכבו בדרכו לביתו.

שני גדולי התורה המשיכו לשוחח דקות ארוכות בחמימות ובאהבה גדולה, כאשר רבינו שב ואומר: "אשריכם רבי יעקב מאיר, שזכיתם להנהיג עדה וקהילה חשובה כזו בישראל".

לקראת סיום השיחה הזמין הגר"מ שכטר את רבינו לביקור מיוחד בקהילה, להשפיע ולחזק את האברכים ובני הישיבות בתורה ויר"ש.

מערכת דברי חמד: a0527642209@gmail.com - ניתן להאזין לפסקי הלכה המתערכנים ממרן שליט"א בקו שיח יצחק: 03-3130582

לקבלת הקובץ השבועי 'אוצר הפרשה': a169258235@gmail.com